JAKIJ BYL KREST ISUSA CHRISTA?

ca. 1911

JAKIJ BYL KREST ISUSA CHRISTA?

S. Maria De Perctuo Succursu

Knihopečatňa "Sobranija Greko Kat. Cerk. Bratstv", McKeesport, Pa.

Jakij byl krest Isusa Christa?

Napisal: **O. Nikolaj Szabados.**

Hde lem naša svjata vira nachoditsja, christiany sv. krestu vsjahdy najboľšuju česť vozdajut. Čto jesť tomu pričina?

Dakoli krest byl znakom haňbi i poniženija. Pohany, Rimľane najboľšich razbojnikov, zloďijov pribivali na krest. Židi proto iz zlosti, iz hňivu na krest ožadali ot Pilata Isusa Christa. Vedľa židovskoho zakona nikoho ne slobodno bylo osuditi na krest. Židi na smerť osuždennoho abo zavisili, abo iz kamiňom zabili jak sv. Stephana pervomučenika. Židovskij zakon ješče i molitisja zakazal za toho, kotoryj na kresti byl raspjatyj. **"Prokľatyj jesť ot Boha vsjak visjaj na kresti."** (Vt. 21---23.)

Otkudu jesť to, že dnes' krest taku vartosť, taku slavu imijet pered nami?

Iz krestom ukrašajeme cerkvy, domy naši. Krestom ukrašajutsja oltary, odeždy duchovničeski, krest tam stoit na cyntaru nad hrobami našich srodnikov, prijatelej, pod tym krestom budeme i my dakoli spočivati. Krestom označajet nas duchovnik, koli prichodime na sej svit, koli krestit nas, krestom označajet nas i tohdy koli otchodime iz seho svita, koli spuščajut nas do hroba, koli duchovnik zapečatajet naš hrob.

Krestu klaňajutsja dnes vsi ľudi svita; prosti, učeni, chudobni, bohati; otkudu jesť tota česť?

My krest proto čestujeme, ibo Isus Christos Syn Božij na **kresti otkupil nas,** čerez krestnuju smerť svoju utvoril nam carstvo nebesnoje. Pervyj čelovik Adam čerez derevozakazannoje sohrišil, a vtoryj Adam Isus Christos takožde čerez derevo krestnoje otkupil nas. Poneže čelovik jako konečnoje sotvorenije bezkonečnaho Boha obrazil, proto čelovik jeho konečnoje sotvorenije za bezko-

nečnoje obraženije ne moh dosyt zrobiti, ne moh bezkonečnaho Boha pomiriti. Syn Božij, Isus Christos mal prijti na zemľu i čerez krestnuju žertvu mal pomiriti nas s Otcom našim nebesnym i za hrichi naši dosyt učiniti i tak čerez krestnuju žertvu utvoril nam iz novu carstvo nebesnoje.

Krest taže napominajet nas na naše otkuplenije. Ne bez pričini stavľajet pered nami sv. Mati cerkov krest vo serediňi velikaho posta, a to robit žeby my, kotori može naunovali sv. post, molitvy i bohosluženija --- dumali na krestnuju žertvu i na muki Spasiteľa i žebysme iz toj krestnoj žertvi čerpali silu i terpezlivosť, do daľšoj duševnoj i spasiteľnoj praci. I tak krest jesť kľučom carstva nebesnaho, krest jesť bidnym uťišenijem, hrišnym pribižišče, krest jesť školeju ľubvi, naďijeju umirajuščich, smertiju-smerti, krest jesť zalohom našeho voskresenija i vičňaho spasenija.

Jesli krest takim važnym ďilom jesť pered nami, sam ot sebe prichodiť tot vopros, že **jakij byl krest Isusa Christa?**

Jesli po Amerikanskich greko kath. našich farnosťach razsmotrime, to vidime, že každa farnosť, jedinokažda cerkov inakšij krest majet, koľko farnostej, koľko kuratorov toľko krestov.... I tut každyj majet dajakoje ubiždenije, dajaku dumku, nikto ne chočet podatisja i nikto ne hľadajet pravdu. A dokoľi pravdu ne hľadajeme i ne najdeme, dotuda pravdu i ne možeme znati, i dotoľi dotuda a ni spravedlivoje ubiždenije ne možeme mati.

Žeby počtenni čitateli nauku o kresťi lehše mohli porazumiti i o spravedlivoj formy kresta Isusa Christa perekonatisja, ja dissertaciju siju (sočinenije sije) o kresťi **na 5 častki rozďilu,** a to predložu:

1) Jakij byl vid kresta I. Christa;

2) Ci mala vostočna cerkov osobnyj krest ot zapadnoj cerkvi;

3) Triramennyj, treťoje rameno koso, krivo stojaščij krest ci jesť russkim, abo grek kath. krestom;

4) Krest sv. Andreja jesť, abo ci možet byti russkim krestom;

5) Jakij krest majeme my grek. kath. uživati vo Ameriki.

Istočnikov do seho predmeta užival jem tak iz knih vostočnoj, jak zapadnoj cerkvi, tak iz istorii svitskoj, jak cerkovnoj. Čital jem knih avtorov tak katholikov, jak i ne katolikov (Rossijskich.) Do rozjasnenija seho predmeta poslužili mňi a) **Pastyrskoje Bohoslovije,** napisal: Dr. Julian Peleš greko kath. svjaščennik za soizvolenijem i blahoslovenijem Preosvjaščennych Ordinariatov Ľvowskoho i Peremysľskoho, b) **"The Catholic Encyclopedia"** potverždena čerez Cardinala John Farley Archiepiskopom newyorkskim, c) **Pallas Lexicon,** d) **Istoria Ukrainskoj Russi,** e) **Akaftistnik,** f) **Život Svjatych,** g) **The Tragedy of Calvary** ot Dr. Rev. Jas. L. Meagher President of the Christian Press Association Publishing Co. h) **Učenije o viri i žizni christianskoj.** Sostavil professor Kievskoj Akademii B. Ft. Pivnickij. Sija kniha ot Moskovskaho duchovno-censurnaho Komiteta pečatati 29-ho Aprila 1996 roka dozvolilasja.

I.

Jakij byl vid kresta Christovoho?

Vo Pastyrskom Bohosloviju ot Dr. Juliana Peleš o Kresti Isusa Christa na 400. storoňi sľidujuščoje čitajeme:

"Apostoly i Evanhelisty ne spominajut o tom, že jakij vid mal krest Christov. Oni jedino toľko pišut, čto Isus Christos byl raspjatyj na takom kresti, jakoho Rimľane upotrebľali. Vedľa svidoctva sv. Otcev byl u Rimľan trojakij krest.

a) **Trikonečnyj,** podobnyj do bukvi T, (T) toj vid kresta byl virojatno najdavňijše upotrebľennyj.

b) Čotyrokonečnyj

kotoraho poperečnoje derevo nizše pribivalosja, tak že na verchnuju časť stolpa do zemli zakopannoho mala pribivatisja tablica, doščečka, na kotoroj bylo napisano imja i vina raspjataho. Takij napis nachoditsja i na kresti Spasiteľa.

c) Pjaťkonečnyj krest

kotoryj s vsem takij jak četyrokonečnyj, toľko vo serediňi stolpa nachoditsja klin, sidališče, na kotorom ťilo raspja-

taho opiralosja, čtoby ťahar ťila ne rozder rany ruk, čtoby raspjatyj iz kresta ne upal. Isus Christos taže byl raspjatyj na odnom iz tych u Rimľan upotrebľanych krestov, i to po mňiniju mnohich sviďitelej starožitnostej christianskich na pjaťkonečnom kresti.

Mnohi že utverždajut, že na kresti Christovom ne bylo sidališča, poneže sv. Otcy predstavľajut krest Isusa Christa **bez toho sidališča** i na najdavňijšich krestach jaki vynajdeno, ne jesť toho sidališča. Oni meždu pročimi poklikujutsja na dokaz svojeho mňinija o kresti četyrokonečnom na istorika Eusebija, kotoryj (vita Cons. I. 28—31) piše, čto Konstantinu Velikomu, koli išol protiv svojeho voroha Maxentija, javilsja krest (28 Okt. 312) četyrokonečnyj iz slovami "sim pobidiš." Sej obraz možeme viďiti vo Cath. Encycl. tom IV. na 522 storoňi. Takyj sam vid mal (vedľa Sozomen hist. eccl. I. IV. c. 5.) krest, kotoryj javilsja za Imperatora Konstantija žiteľam Jerusalima. A to stalosja na prazdnik Pjaťdesjatnici 7-ho Maja 352. Patriarchom byl tohdy sv. Cyrill. Siju pamjatku Cerkov naša trimajet 7-ho Maja **"Vospominanije na nebesi javlajašahosja znamenija čestnaho kresta."**

Hrihorij Ep. Turoňskij živšij vo VII. stoľitiju piše o **poodnožiju,** na kotorom byli pribiti i opiralisja nohi Spasiteľa, no davňijši pisateli o tom ničoho ne spominajut, i Hrihorij i sam ne kaže, že otkuda vzjal tuju vidomosť. Suť taki, kotori utverdžajut, že podnožije **bylo krivo** perebite, pravoju storonoju vyšše a ľivoju nižše, no to istorično dokazati ne možut, i starožitnosť takoho vida kresta ne najet.

Iz toho samo soboju sľidujet, že čto možeme suditi o tak zvanom hrečeskom, russkom abo greko katholičeskom krivostojaščim kresti, kotoryj žadnoje istoričnoje osnovanije ne majet, ibo "Stavropigijska Institucija" vydumala.

Na kresti nad holovoju Spasiteľa byla pribita **doščička,** na kotoroj vedľa Ioanna sv. Evanhelista (19. 20.) bylo napisano: "Isus Nazorjanin Carj Judejskij." Napis byl jevrejskij, grečeskij i rimskij.

Iz vyššeskazannych každyj možet ubiždenyj byti, že krest Isusa Christa ci bylo na nem sidališče i podnožije, abo ňit, byl četyrokonečnyj, **jednoramenyj** i takij krest uživala majže izkľučiteľno tak zapadnaja, jak i vostočnaja cerkov i takij uživajut i dnes.

II.

Ci mala Vostočna Greko Kath. cerkov osobnyj krest ot zapadnoj cerkvi?

Ne mohla mati. Ibo krest Spasiteľa na vostoku najšli, tam klaňalisja samo perše sv. krestu, lem pozdňijše byl perenesenyj na zapad do Rimu.

Že vostočna Russkaja cerkov **četverokonečnoho** kresta deržala za spravedlivoho kresta Christovoho, to javstvujet iz našich pisňov cerkovnych iz našich knih.

Na prazdnik "Vozdviženija kresta Hospodňa" na utreni po velikom slavoslovii vo stichirach (v 4.) tako spivajetsja: **"Četyrokonečnyj mir dnes' osvjaščajetsja, četverokonečnomu vozdvizaemu tvojemu krestu Christe Bože naš."** (Mineja.)

Abo vo Akaftisťi ko čestnomu i životvorjaščemu krestu Hospodňu Ikos (na storoňi 43) tak čitajeme: **"V četverouholnom hraďi tvojem vyšnem, izobrazujušče prevelikuju životvorjaščoho Kresta tvojeho četverokonečnaho silu."**

Alebo v Ikosi 3 (na storoňi 46) takto čitajeme: **"Radujse kreste, četverto konečnaja krasoto. Radujsja vsim četyrem koncem mira dobroto. "Radujsja vostoku ozarenie dňa spasenija.** "Čto inse vyražajut toty pisňi jak nauku o četyrokonečnom, t. j. **jednoramennom kresti?!**

Smotrim knihu o životi svjatych, hde obrazy svjatych nachoďatsja, vo jich rukach lem četyrokonečnyj, t. j. odnoramennyj krest jesť. Sv. Olga, Melania, sv. Ihnatij Bohonosec, Prep. O. Sava, sv. Hrihorij čudotvorec, sv. O. Nikolaj, sv. Paraskeva, sv. Tekla, sv. Ioann Krestiteľ, Kozma i Damian, Boris i Hľib, sv. Wladimir Vel. pervyj christianskij russkij kňaz, obraz Vozdviženija kresta i proč. vsi i vsja odnoramennym krestom suť ukrašeňi, itd.

Vo istorii Russkoj mohila kňaza Oleha (972) Boris i Chľib, domovina Jaroslava, perša russka cerkov Uspenija čerez Wladimira V. osnovana, Lavra Pečerska, cerkov sv. Sophii vo Kievi (1037) vsi jednoramennym krestom suť ukrašenny.

Initialňi, načalňi bukvi vo knihach cerkovnych odnoramennym krestom suť ukrašenny.

Metropolična cerkov sv. Hrihorija v Ľvowi, episkopska cerkov sv. Ioanna Krestiteľa v Peremyšli, starodavna verkov sv. O. Nikolaja v Ľvowi odnoramennym krestom suť ukrašeňi. Tut vo susidstvi našom Siriany i Serbi majut svoju cerkov i oni lem odnoramennyj krest majut na cerkvi.

Iz sich dovodov dosta jasnoje pered každym, že **vostočna, abo russkaja cerkov ne mala osobnyj krest ot zapadnoj cerkvi,** i ot najdavňijšich časov lem odnoramennyj, t. j. četyrokonečnyj krest uživala. Boľšekonečni kresty lem fantazija ľudskaja vydumala.

III.

Ci osmokonečnyj, abo triramennyj, treťoje rameno krivo (koso)-stojaščij

krest ci jesť russkim krestom??

Na to vmisto mene naj dajet otpoviď takij, kotoryj v Rossii žijet i istoriu i zvyčaji Rossijskoj cerkvi ľipše znajet, jak ja. Tym čelovikom jesť V. Pivnickij professor Kievskoj Duchovnoj Akademii. Jak professor akademii musit byti vysokoobrazovannym čelovikom. Kiev byl centralnym mistom christianskoj Russkoj cerkvi. Tut byli pervi christianski russki cerkvi, čto sv. Vladimir i Jaroslav kňazy budovali.

Pivnickij professor vo svojej knihi "O viri i žizni christianskoj" na storoňi 178, 179, 180, 181, 182, sľidujuščij vopros rozbirajet: **"Jakomu krestu Christovomu podobno klaňatisja: osmokonečnomu li toľko ili i četverokonečnomu?**

"Na takij vopros bezumnych ne treba otviščati: javstvenno bo iz sv. pisanija vetchaho (staraho) zavita i iz obrazovanij vetchich kresta Christova. **Mojsej** jehda rasprostre ruci svoi, i pobiždaše Amalika: ne obraz li bjaše četverokonečnaho kresta Hospodňa?

I Isus **Navin,** jehda pobiždaše vrahi svoja, ne četverokonečnyj li obrazovaše krest?

Jakov patriarch, jehda blahoslovjaše syny Josifovy, Manassiju i Efrema, preložil ruki svoi vo obraz četverokonečnaho kresta Hospodňa."

To uže bylo skazano vysše, že jak spivajetsja vo našoj cerkvy na prazdnik Vozdviženija i vo Akaftisťi.

Dalie "Vo kanonniki Moskovskom čestnomu krestu kanon, tvorenije sv. Hrihorija Sinaita: vo tom kanoňi v pisni 1-oj pišetsja sice: **Kreste vsečestnyj, četverokonečnaja sila, apostolom blahoľipie."**

Sv. Aftanazij Velikij v voprosi 41-om hlaholjet: **krestom obrazu, ot dvoju drevu slahaemu (zložennomu), poklaňajemsja, iže na četyri strany razďilajetsja."**

Sv. Ioann Damaskin v knizi 4-oj o pravoslavnoj viri pišet takto: **"jako četyri kraji kresta srednym centrom deržatsja i sosťahujutsja, tako Božijeju siloju vysota že i hlubina, dolhota že o širota soderžatsja."**

Pročaja že o četverokonečnom kresti sviďiteľstva zri v knizi, **Žezl** narečennoj, i v knizi **Uvit** hlaholemoj: **"no i mir zrimyj podobiem krestnaho četverokonečija sozda Boh, sozda bo toho na četyre časti, vostok, zapad, poludeň, polunošč, i čelovika sozda Boh po podobiju četverokonečija krestnaho, jehda bo rasprostirajet čelovik ruči byvajet jako četverokonečnyj krest."**

Sii byli by ot Svjatych Otec, i cerkovnych knih o četverokonečnom kresti sviďiteľstva.

"No i samych somňivajuščichsja raskoľnikov o četverokonečnom kresti voprošaju: jakim oni krestom kresťatsja, jakij oni krest na sebi polahajut? Četverokonečnyj abo osmokonečnyj? Koli bo persty svoja kladuť na čeľi znamenujut vyšnyj konec kresta, koli že na črevo polahajut, znamenujut nižnyj konec kresta, na ramenach že polahajušče ruku, predznačajut dva konca vo širotu i dolhotu položennyja, t. j. poperečnoje derevo na kresti. Ašče že choťat, čtoby byl osmokonečnyj krest, pročto ne osmokonečnym kresťatsja? Vsja vešči cerkovni ci ne četverokonečnym krestom blahoslovlajutsja? Cije skazal jem o kresti četverokonečnom, ne jak by otverhaja osmokonečnyj, abo šestokonečnyj krest Christov no da zahradžu usta bezumnych i ne znajuščich.

My pravovirni Christiany, krestnyja tyja obrazy, četvero, abo osmokonečňaho odnako počitajeme, ne radi koncov ich, no radi vospominanija raspjatija na kresti Christova. Ne krest bo iskupil nas ot ada, no na kresti **raspjatyj Spasiteľ naš Isus Christos."**

IV.

Krest sv. Andreja

ci jest, abo ci možet byti Russkim krestom?

Suť pojedňi, kotori triramennyja najnizšoje rameno krivo stojaščij krest tak tolkujut, že najnizšoje rameno označalo by krest sv. Andreja, kotoryj raspjatyj na kresti podobnym do bukvi X, i kotoryj jak najdavňijšij russkij pisateľ **Nestor** piše, holosil nauku Christovu v "Skiftii", na toj okolici, hde dnes Kiev stojit. Iz sej pričini jest sv. Andrej Apostol Patronom Russkoj deržavi. No sija kombinacija ne majet dostatočnoho istoričeskoho osnovanija.

a) Na toj okolici, hde vedľa Nestora sv. Andrej Apostol chodil (t. j. v Skiftii) slavjanskij, russkij narod ne byval, no mongolskij, i tak sv. Andrej i ne moh russkomu narodu viru Christovu propovidati.

b) Istoričnyj fakt, že russkij narod lem 900 rokov pozdňijše v času sv. Vladimira V. vo 988 roku prijal viru Christovu, aj to ne vsi, no lem jedna častka naroda. Tot čas cila cerkov Christova byla spolučena razom, ne bylo rozdilu šchizmi.

c) Sv. Otcy, jak sv. Hrihorij Boh., Hrihorij Vel., Ioann Zlatoustij, Hieronim ne spominajut o tom jak by sv. Andrej byl vo teperišňoj Rossii, no vsi razom tverďat, čto sv. Andrej naučal v Hrecii, Empiri. On prosvitil Achaju, i posla zahalnoho povirija. On peršij holosil slovo Božoje v Vizantii, teperišňom Konstantinopoľi, hde postavil Episkopom "Stachija", kotoroho sv. Ap. Pavel "vozľublennym" nazyvajet (Rim. XVI. 9.)

Iz toho to choču izvesti, že hreki i druhi narody, kotorych sv. Andrej prosvitil viroju Christovoju iz boľšim pravom mohli by krest sv. Andreja uživati, no oni jednako lem **odnoramennyj krest** uživajut, i bo my ne sv. Andreja jesme učeniki, no Isusa Christa, ne sv. Andrej otkupil nas na kresti, no Isus Christos.

I tak čto do kresta Christovoho tyčitsja, ne mala by žadna razluka byti meždu christianami.

Prekrasno pišet sv. Pavel Apostol v sem ďili ko Korinfťanom (I. 124.)

"Bratie: Moľju vy imenem Hospoda Isusa Christa, da tožde hlaholete vsi, i da ne budet v vas raspri, da budete že utverždeni v tomže razuminii i v tojže mysli.

Vozvistisja bo my o vas, bratie moja, jako rvenija v vas suť. Hlahoľju že se, jako kijždo vas hlaholet: "Az ubo jesm Pavlov, az že Appolosov, az že Kifin, az že Christov" Jeda razďililsja Christos? Jeda Pavel raspjatsja pro vas, ili vo imja Pavlovo krestistesja?

V.

Jakij krest majeme my gr. katholiki vo Ameriki uživati?

My mali by uživati toj krest, kotoryj po cilomu svitu uznavajut vsi narody za krest Christovoho i jakij vsi christianski narody uživajut, to jest: **odnoramennyj,** četverokonečnyj,i bo vedľa učenija sv. Otcov takij byl krest Isusa Christa.

Lem to jest chiba, že naš narod to ne uznajet, pered **argumentami poklonitisja** ne chočet on na toľko konservativnyj, že ko čomu on privyk, naj budet to i chibnoje ďilo, on to popustiti ne chočet, skorše hotovyj viru lišiti, jak triramennyj krest.

Iz toju slabostiju našeho naroda, iz jeho neučennostiju musime rachovatisja, i tut tam vo takich ďilach, čto ne tykajetsja do viri, do dogmi musime popustiti.

Jesli taže naš narod na toľko priľiľajetsja do triramennoho kresta, že bez toho kresta a ni greko katholikom ne chočet byti, tohdy uživajme triramenny krest, no naj budet meždu nami dajaka jednakosť, porjadok, naj ne postavit' na turňu choť kto to, čto chočet, no majeme vsi greko katholiki rusiny v Ameriki jednaki kresty na našich cerkvach mati.

Ja bym poručal prijati triramennyj vsi tri ramena prosto, vodorovno stojaščii krest .

A to poručal bym iz sľidujuščich pričin:

a) Značenije takoho triramennoho kresta bylo by sľidujušče: Najvyššoje rameno značilo by tablicu (napis) nad holovoju Christovoju pribitu. Serednoje rameno značilo by poperečnoje derevo sv. kresta hde ruki Isusa Christa byli prihvoždeňi. A najnizšoje rameno na kresti predstavľalo by sidališče, na kotorom opiralosja ťilo Isusa Christa, o kotorom sidališče pojedňi sľiditeľi starožitnostej to kažut, že bylo na kresti I. Christa. Ale bo treťoje rameno značilo by podnožije.

Takim sposobom triramennyj krest mal by dajakoje istoričnoje značenije, osnovanije.

b) Poneže amerikanska schizmaticka cerkov užívajet takožde triramennyj krest, no treťoje rameno krivo stojaščij krest, takim sposobom cerkvi naši greko katholičeski i vnišno razlučilibysja ot schizmatickich cerkvej.

Ne bez pričini sobor Ľvowskij zakazal uživanije triramennoho krivoho kresta. O takom kresti "the Catholic Encyclopedia na storoňi 537 to kaže, že **"The Cross outside of the Catholic Church."** A poneže my greko katholiki ne jesme "outside of the Catholic Church", pro to uživanije takoho krivoho kresta ne jesť mudrym, consekventnym ďilom pro nas.

c) Poneže i Papskij, Rimskoho Otca krest triramennyj

jest, ramena prosto vodorovno stojaščii, jak to na storoňi 538. No. 6 v Catholic Encyclopedia vidime, i tak iz triramennym krestom meždu pročimi vyražiliby sme i to, že my Rimskoho Otca uznajeme za vidimoju holovoju cerkvi.

d) V našom starom kraju na mnohich mistach uživajut takožde triramennyj prostyj krest. Munkačevskaja eparchija jest najdavňijša greko kath. Diocesia. Na episkopskoj cerkvi takožde triramennyj krest (prostyj) stojit.

e) Uriel (Silvay) vydal jednu knihu (Kincseink) — "Naši Sokrovišča", vo kotoroj knizi opisujet (o) našich

starodavnych cerkvach derevňanych, kotorym obrazy na storoňi 14, 15, 16, 17 nachoďatsja, i kresty ťich cerkvej suť triramenny prosto stojaščii.

f) No najdeme triramennyj krest na obrazi Prečistoj D'ivi Marii **"Neustajuščoj Pomošči" (S. Maria De Perpetuo Succursu).** O sem obrazi Cath. Encyclopedia Tom XI. na storoňi 699. sľidujuščoje pišet:

Obraz neustajuščoj pomošči Materi Božoj na došci v Vizantijskom stiľu jesť maľovanyj. Pripuskajut, že v 13. stoľitiju byl maľovanyj. Obraz predstavľajet Mater Božuju trimajušču Božestvennu D'itinu, na pravoj storoňi stojit Archanhel Michail trimajušče v rukach kopie i hubku, a na ľivoj storoňi stojit Archanhel Havriil trimajušče triramennyj krest vo rukach jako orudija smerti Isusa Christa.

Ponad obrazom suť hrečeski bukvi, skorotčeňi slova "Mati Boža", "Isus Christos", "Archanhel Michail" i "Archanhel Havriil."

Obraz sej prines' do Rimu pri koncu 15. (XV.) stoľitija odin pobožnyj kupec, kotoryj umirajušči rasporjadil testamentom, čtoby sej obraz byl vystavlennyj do publičnoho počitanija v cerkvi. Tak i stalosja, obraz byl vystavlennyj v cerkvi **Matfteja** sv. -- Množestvo ľudej prichodilo do toj cerkvi, i blizko čerez 300 rokov množestvo lask dostavili ľude čerez Preč. D'ivu Mariu. Obraz sej po narodnomu nazyvalsja "Madonna" Sv. Matfteja. Monachi sv. Avgustina obsluhovali siju cerkov. Oni tut byli až do napadenija Francuzov do roka 1812, koli Francuzy cerkov ispalili, obraz zatratilsja i neznali za neho čerez 40 rokov. No čerez Božoje Providňije meždu rokami 1863—1865 najšli obraz v kaplici monachov Avgustina "Santa Maria in Postercula."

Papa IX. Pij, kotoryj jak chlopec mnoho molilsja pered obrazom v cerkvi sv. Matfteja zainteresovalsja iz vynajdenijem obraza i listom 11-ho Dec. 1865 roskazal, čtoby obraz publično byl počitannyj v cerkvi sv. Alfonza. To byla perša laska sv. Otca dľa obraza. On potverdil toržestvennoje perenesenije obraza 26-ho Apr. 1866 i koronaciu 23-ho Jul. 1873. On označil jako **svjato** na česť toho obraza na Neďiľu pered Roždestvom Isusa Christa,

i 1876 roka naznačil špecialnoje Bohosluženije na česť seho obraza.

Rimskij Otec Pij IX. doznavšesja, čto počitanije Bohorodicy D'ivi Marii pod toju nazvoju daleko razširilosja meždu ľuďmi, založil bratstvo dľa počitanija seho obraza, dal rozlični privilegija semu bratstvu. Jeho imja jesť peršim v imenoslovi bratstva. On byl odnym iz peršich, kotoryj naščivil obraz v novoj cerkvi. Dal izňati obraz i 2300 "copy-"i dal rozoslati po cilomu svitu. I tak dnes' ne lem oltary, cerkvi, no cili Diocesii jak vo Anglii "Leeds" Midlesborough, i v Ameriki, v Georgii "Savannah" suť pod opikoju, pod pokroviteľstvom "Neustajuščoj Pomošči Matki Božoj (S Maria De Perpetuo Succursu.)

Predstavil jem istoriu toho obraza proto, ibo ja toj obraz na duže mnohich mistach viďil ŭ našich Rusinov tut vo Ameriki.

A poneže toj obraz proischodiť iz XIII. stoľitija iz vostočnoj Hrečeskoj cerkvi, i na tom obrazi vidime **triramennyj, ramena prosto stojaščii krest,** i toj obraz Boh nebesnyj obdaril čudotvornoju siloju, ja predstavil istoriju toho obraza proto, čtoby pojedňi zvoditeľi našeho naroda ("Pachuta" (nesnivbysja) i jeho Co.) ne bojalisja ot triramennoho kresta, i žeby ne hovorili, čto toj obraz kresta v Ameriki my popy vydumali.

Krest Isusa Christa jak to iz "eksaminacii mikroskopa" vidno, byl iz sosnovaho dereva, i vedľa predanija byl 189 inchi (4.80 metri vysokij, i ot 90 do 102 inchi (2.30 do 2.60 metri) širokij.

"Na kresti prihvozditisja izvolivyj Isuse Christe Spasiteľu naš, prihvozdi zapovidem tvojim serdce moje. Vozdvižen s Krestom na hori Golgofťi, vozdvihni mysľi moja k nebesi ,da vsehda horňaja mudrstvuju. Razbojniku kajuščemusja raj otverzl jesi, vozri na mene hrišňaho, podažď' pokajanie, i otverzi mi dveri milosti tvojeja, i pomjani mja nedostojnaho v carstvii tvojem."

